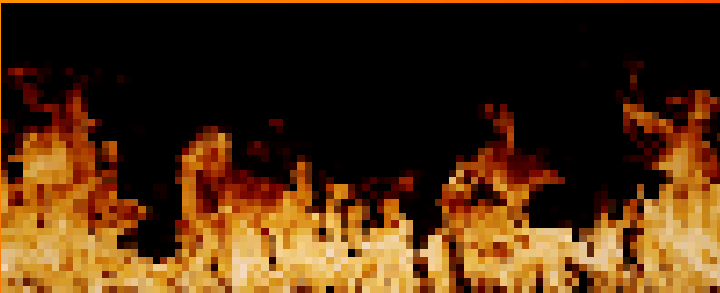

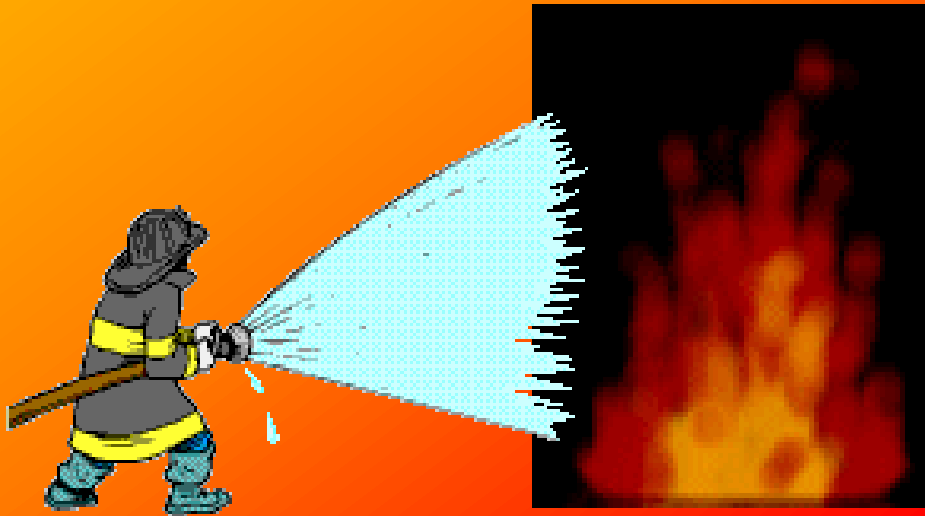
Tűzvédelmi Ismeretek

Tűzvédelem – alapfogalmak

Tűz:

- égési folyamat, amely veszélyt jelent az életre, testi épségre, anyagi javakra

Tűzvédelem:

- tűzesetek megelőzése, tűzoltási feladatok ellátása, tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása

Tűszakasz:

- építmény, vagy szabadtéri terület azon egysége, amely a többi egységektől meghatározott éghetőségű és tűzállóságú, illetve meghatározott tűztávolságok választanak el

Tűzveszélyes tevékenység:

- az tevékenység, amely a környezetében lévő éghető anyag gyulladási hőmérsékletét, lobbanáspontját meghaladó **hőmérséklettel és/vagy nyílt lánggal, parázslással, szikrával jár.**

Veszélyességi övezet:

- a helyiségben vagy a szabadtérben lévő anyagnak, gépnek, berendezésnek tűzvédelmi szempontból önállóan értékelendő környezete, térrésze.

**Gazdálkodó szervezetek
feladatai, kötelességei a
megfelelő tűzvédelem
megteremtése érdekében:**

A tűzvédelmi törvény értelmében
öt fő követelmény
fogalmazható meg:

- Önmaguk kötelesek gondoskodni a tevékenységükkel kapcsolatos **tűzvédelemről**
- Megfelelő **biztonságot kell nyújtaniuk** azoknak, akiket foglalkoztatnak
- Rendeltetésszerű működésük során **ne jelentsenek tűz- és robbanásveszélyt** a környezetükre

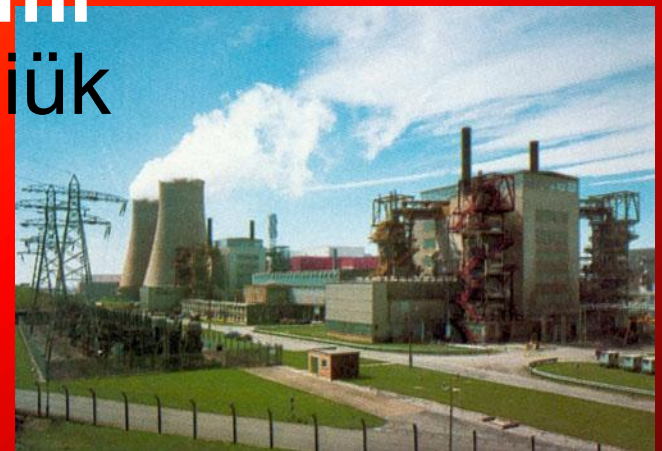
- Az általuk létrehozott **termékek**, illetőleg **szolgáltatásaik** - ha azokat megfelelően veszik igénybe - **ne veszélyeztessék a fogyasztót**
- Teremtsék meg a tevékenységük során keletkező tűz és műszaki baleset **észlelésének, jelzésének, eloltásának, elhárításának** szervezeti, szervezési, **személyi és tárgyi feltételeit.**

- A tűzvédelmi törvény alapvető követelményként határozza meg, hogy gondoskodjanak:
- a jogszabályokban és műszaki követelményekben meghatározott **tűzvédelmi előírások megtartásáról**

Az üzemeltető, tulajdonos, fenntartó tűzvédelmi kötelezettségei:

- Alakítsa ki a tűzvédelemről történő gondoskodás **stratégiáját, programját**
- Mérje fel, vegye számba a működése során reálisan előfordulható **tűzvédelmi, biztonsági kockázatokat**
- Végezze el a létesítmények **tűzveszélyességi osztályba sorolását.**

- A gazdálkodóknak, ha ötnél több munkavállalót foglalkoztatnak, vagy ha ötvennél több személy befogadására alkalmas létesítményt működtetnek, illetve a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes besorolás esetén és a kereskedelmi szálláshelyeken **Tűzvédelmi Szabályzatot** kell készíteniük
  - mellékletét képezi a
  - **Tűzriadó Terv**

- A fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, a tűz- és robbanásveszélyes, valamint a tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó létesítményekben megfelelő szervezettel, **tűzvédelmi szakképesítéssel** rendelkező személlyel, illetőleg szolgáltatás igénybevételével kell gondoskodniuk a tűzvédelem biztosításáról.

- A munkáltató köteles gondoskodni a munkavállalói, illetőleg a munkavégzésben részt vevő családtagjai **tűzvédelmi oktatásáról** és rendszeres továbbképzéséről, valamint arról, hogy azok a munkakörükkel, tevékenységükkel kapcsolatos tűzvédelmi ismereteket a foglalkoztatásuk megkezdése előtt elsajátítsák, a tűz esetén végzendő feladataikat megismerjék.

Tűzvédelmi
utasítás

FUSSS!

É.
1460!

KÖNNYEBB A TÜZET MEGELŐZNI, MINT ELOLTANI!

Tűzveszélyességi osztályok:

- „Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes”
- – jelzése: „A”

Tűzveszélyességi osztályok:

- „Tűz- és robbanásveszélyes”
- – jelzése: „B”

Tűzveszélyességi osztályok:

- „Tűzveszélyes”
- – jelzése: „C”

Tűzveszélyességi osztályok:

- **„Mérsékelten tűzveszélyes”**
- – jelzése: **„D”**

Tűzveszélyességi osztályok:

- „Nem tűzveszélyes” – jelzése: „E”

Tűzveszélyes helyek jelzése, jelzőtáblák

- A helység bejáratánál jól látható helyen a tűz- és robbanásveszélyre, valamint a vonatkozó előírásokra figyelmeztető és tiltó rendelkezéseket tartalmazó **piktogramot, táblát, feliratot** kell elhelyezni.

Táblák, jelek:

- **Tiltó jelek**
- **Rendelkező jelek**
- **Figyelmeztető jelek**
- **Tájékoztató jelek**

Tiltó jelek

Tiltó jelek

**A TARGONCÁN
SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS
TILOS!**

**ÉRINTENI
TILOS!**

Rendelkező jelek

**FEJVÉDŐ
HASZNÁLATA
KÖTELEZŐ!**

**HALLÁSVÉDŐ ÉS
VÉDŐSZEMÜVEG
HASZNÁLATA
KÖTELEZŐ!**

Rendelkező jelek

**KÉZMOSÁS
FERTŐTLENÍTŐ-
SZERREL KÖTELEZŐ!**

**VIGYÁZAT!
AZ AJTÓ KIFELEÉ
NYÍLIK!
ÓVATOSAN NYISD!**

Elsősegély, vagy menekülési jelek

ELSŐSEGÉLYHELY

**VÉSZBEJELENTŐ
TELEFON**

Elsősegély, vagy menekülési jelek

Tűzveszélyes helyek jelzése, jelzőtáblák

- A létesítményben, helyiségben csoportosan elhelyezett **elektromos kapcsolók** funkcióját és a feszültség értékét, valamint a ki- és bekapcsolás helyzetét eltávolíthatatlan felirattal kell jelölni.

Tűzveszélyes helyek jelzése, jelzőtáblák

- Az áramtalanító főkapcsolóra szintén ezek az előírások vonatkoznak.

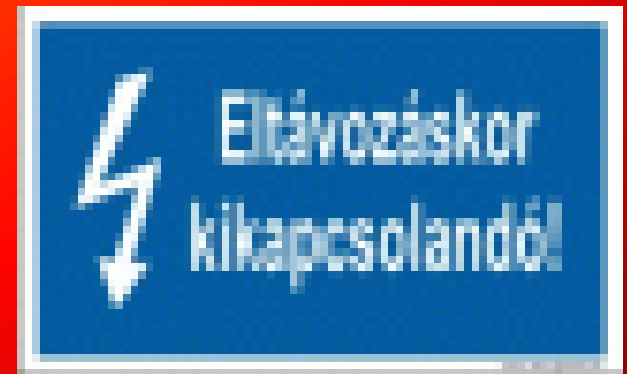

Figyelmeztető jelek

Érintésvédelmi jelzések

Irodai feliratok

FÜRDŐ

RAKTÁR

IRODA

IRATTÁR

MŰHELY

ÖLTÖZŐ

Vagyonvédelmi jelzések

BIZTONSÁGI
KAMERÁVAL

MEGFIGYELT TERÜLET!

KAMERÁVAL
MEGFIGYELT
TERÜLET!

Veszélyes anyagok jelzése

Tűzvédelmi oktatás

- **Típusai:**
  - Előzetes oktatás
  - Rendkívüli oktatás
  - Idegen dolgozók oktatása

Előzetes oktatás során:

- A tűzvédelemmel kapcsolatban a jogszabályok által biztosított jogokat és kötelezettségeket
- Belső előírások, utasítások rá vonatkozó rendelkezéseit
- A biztonságos munkavégzés tűzvédelmi vonatkozásait

Előzetes oktatás során:

- A munkájával, munkahelyével összefüggő ártalmak, veszélyek elhárításának módját
- Alkalmazott anyagok, eszközök tűvédelmi jellemzőit
- Tűzvédelmi, elsősegélynyújtási ismereteket

Rendkívüli oktatás:

- Munkahely, vagy munkakör megváltozásakor
- Új munkaeszköz üzembehelyezésekor
- Munkaeszköz átalakításakor
- Új technológia bevezetésekor

Hírközpont

Állampolgári tudnivalók tűz esetén

Hogyan jelezzük a tüzet?

Tűzjelzéskor közölni kell:

- A tűz pontos helyét (címét). Többszintes lakóházban a helyi jelzéskor fontos az emeletszám megjelölése is.
- Mi ég, mi van veszélyeztetve.
- Emberélet van-e veszélyben.
- A jelző személy nevét, telefonszámát.

A tüzet lehetőleg távbeszélőn jelezzük a 105 -ös hívószámon

- annak hiányában bármilyen más, arra alkalmas figyelemfelkeltő módon (kiabálással, kürttel, vészcsengővel, szirénával, haranggal, stb.) kell az állampolgárok figyelmét felhívni a veszélyre.

- **A tűz-és káreset jelzésére bármely szervezet, vagy állampolgár használatában levő távbeszélő készülék díjtalanul igénybe vehető.**
- **A tűzjelző személy azt is igényelheti bárkitől, hogy a járművén díjtalanul a legközelebbi távbeszélő készülékhez, tűzoltósághoz, rendőrséghez, polgármesteri hivatalhoz szállítsa, vagy a jelzést helyette az illetékes szervezethez továbbítsa.**

A tűz jelzésével egyidejűleg kezdjük meg a tűz oltását.

- Erre nagyon alkalmasak az emeletszinteken levő fali tűzcsapok. Kezelésüket feltétlenül sajátítsuk el!

Menekülésnél mindig legyünk figyelemmel a következőkre:

- Ha a folyósón, lépcsőházban füst van, már a lakásban vizezzünk be valamilyen nagyobb ruhadarabot (fürdőköpenyt, takarót, stb.) és terítsük a fejünkre. Orrunkra szorítsunk vizes zsebkendőt.**
- A folyosóra kilépve az ajtót csukjuk, de ne zárjuk be.**

Menekülésnél mindig legyünk figyelemmel a következőkre:

- Meghajolva, esetleg kúszva meneküljünk, mivel a füst felfelé terjed, alul a padlóhoz közelebb veszélytelenebb és a padló közelében a hőmérséklet is alacsonyabb.

- A legrövidebb úton kíséreljük meg a szabadba való kijutást. Menekülésre **liftet, felvonót NE** használjunk, mert az elromolhat a tűz következtében, vagy áramkimaradás esetén megállhat.
- Előfordulhat, hogy a földszinti kijárat felé a tűz már nem teszi lehetővé a menekülést. Az öt emelet feletti lakóépületeknél a tetőn, vagy a legfelső szinten levő átjáró folyosón is menekülhetünk.

Ha a lakásból nem tudunk a folyosóra kimenni:

- Az ajtót be kell csukni, de nem bezárni!
- Az ajtónyílást belülről körbe tömítsük el vizes ruhával.
- Csapból jövő vízzel locsoljuk az ajtót és a ruhát, így hosszú ideig meggátolhatjuk a tűz tovaterjedését.
- Ne ugorjunk ki az emeleti ablakon, az a biztos halált jelenti! A tűzoltók gondoskodnak a mentésről.

Hogyan cselekedjünk, ha emberélet került veszélybe?

- A tűz oltását végzők gyakran kerülnek olyan helyzetbe, hogy életmentést kell végrehajtaniuk. A mentés közben azonban saját testi épségükre is gondolniuk kell.

Minden életmentés során:

- gyerek, mozgás-és cselekvőképtelen, sérült, beteg, öreg majd egyéb személy mentése a helyes sorrend,
- védjük a légutakat és a szemünket (szemüveg, motoros szemüveg, vízbe mártott ruhadarab) segítségével,
- biztosítsuk a légzést a száj és az orrnyílások elé kötött, vízbe mártott zsebkendővel,

Minden életmentés során:

- kössünk derekunkra kötelet, amivel szükség esetén kihúzhatnak bennünket a veszélyeztetett területről,
- harmonikaszzerűen összehajtott és a vállra vetett vizes takaróval induljunk menteni,

Minden életmentés során:

- a vizes takarót borítsuk a mentendő személyre és teljesen burkoljuk be vele,
- visszafelé is nagy óvatossággal haladjunk,
- ablakon át történő mentésnél, a tűzből mentettet, fejjel előre adjuk ki

Mit tegyünk ha a ruhánk meggyulladt?

- Égő ruhával feküdjünk le a földre és hengeredjünk meg! A futás serkenti a lángokat, növeli az égési sérülést.
- Mások oltása esetén testünk felől kezdjük meg a takarást.
- Az égett, esetleg még parázsló ruhát óvatosan kell lefejteni és el kell oltani. A testhez tapadt parázsló részeket vizes ruhával történő letakarással kell oltani.

A lakásban keletkezett tűz esetén:

- Késedelem nélkül kezdjük meg a tűz oltását. Gondoljunk arra, hogy minden tűz először kis tűz és a háztartásban található egyszerű eszközök jól felhasználhatók az oltásra:
- vízzel teli vödör, lavór, fazék, vizeskancsó, vagy felmosóruha,
- szikracsapóként vízbe mártott cirokseprű,

A lakásban keletkezett tűz esetén:

- autoszifon, szódásüveg (irányítható vízszugarat ad),
- vizes takaró, szőnyeg, fürdőköpeny, fürdőlepedő, törölköző,
- nagy szolgálatot tehet a lakásban rendelkezésre álló tűzoltó készülék.

- **Az emberi beavatkozás nélkül megszűnt vagy a tűzoltóság közreműködése nélkül eloltott tüzeket is haladéktalanul be kell jelenteni a tűzoltóságnak!**

- **Minden tűzeset tanulságul szolgál a jövőre nézve, ha megállapítjuk a keletkezésének okát!**
(tűzvizsgáló)

Az oltóanyagok és alkalmazhatóságuk

Víz Használata ott ajánlott, ahol az előfordulható tüzek döntően “A” tűzosztályba tartoznak (pl. papír, fa, szén, szalma, stb.)

Hab Általában minden olyan helyre ajánlható, ahol szilárd éghető anyagok, éghető folyadékok és gumi tüzek is előfordulhatnak

Por

“**BC**” töltetű készülék elsősorban tűzveszélyes folyadékok és gáztüzek oltásához, az “**ABC**” töltetű ezen felül lánggal és parázslással égő szilárd anyagok tűzének oltására alkalmas. Feszültség alatti berendezések tüzeinek oltására általában 1 kV-ig, egyes típusok 35 kV feszültségig alkalmazhatók. A legtöbb területen ajánlott, mezőgazdasági erő- és munkagépeknél (OTSZ 68. § (1) bek. szerint) kizárólag ABC porral oltó alkalmazható. A fémtüzek oltására speciális D oltópor szükséges.

**Halon
kiváltó
anyagok
(NAF PIII,
Halotron I.)**

“A-B-C” tűzosztályra, elektromos feszültség alatt lévő berendezésekhez is alkalmas, tiszta oltóanyagok, az oltás után maradék nélkül eltávoznak, ezért előnyösen alkalmazhatók: **számítógép termék**, vezérlőtermek, repülőgépek, személy- és tehergépjárművek, múzeumok, laboratóriumok, hírközlő berendezések, stb. védelmére.

Halonkiváltó anyagok korlátozott ideig és helyeken maradhatnak készenlétben, 2004. május 1. után javításuk, újratöltésük nem megengedett.

Szén- dioxid

“B” és “C” tűzosztályhoz széles körben alkalmazható elektromos feszültség alatt is. Az oltóanyag szennyeződést nem okoz, ezért előnyös pl az élelmiszeriparban, erőművekben, számítógéptermekekben, felvonó gépházakban, stb.

London

